Mix van acties

Diverse acties voor een maximaal resultaat

gezonde gemeente

www.gezondegemeente.be

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Belang van een mix van acties

Het verbeteren van de gezondheid van je inwoners is een complexe uitdaging. Verschillende actiestrategieën voor verschillende doelgroepen zijn dus wenselijk en noodzakelijk. Pas dan wordt je gezondheidsbeleid effectief.

Dit betekent dat je zowel inzet op leefstijlinterventies als op interventies in de leefomgeving van je burgers om ervoor te zorgen dat je inwoners en collega's de meest gezonde keuze de meest evidente keuze vinden. Uiteraard doe je dit niet alleen, maar samen met je inwoners, je collega's van andere beleidsdomeinen en partners van binnen en buiten de gemeente.

Mix van acties? Hoe?

Om een mix van acties samen te stellen, maak je gebruik van de gezondheidsmatrix en de matrix voor integraal beleid. Op de rijen vind je de vier strategieën voor een effectief gezondheidsbeleid: het informeren en sensibiliseren van de doelgroep, het voorzien in een passend aanbod en een gezonde omgeving, het maken van afspraken en reglementen en aandacht voor zorg en begeleiding.

Op die manier bestrijk je het ganse continuüm van preventie over zorg t.e.m. nazorg en werk je een breed lokaal gezondheidsbeleid uit.

Voor elk van die vier strategieën bedenk of inventariseer je bestaande acties voor drie types doelgroepen (algemene bevolking, prioritaire doelgroepen en de eigen werknemers) of 12 groepen van beleidsdomeinen wanneer je gebruikt maakt van de matrix voor integraal lokaal gezondheidsbeleid. Door eigen acties en projecten uit te zetten in die matrices zie je snel waar al vrij veel aandacht voor is en waar nog hiaten zitten en dus extra inspanningen nodig zijn. Je kan deze matrices dus zowel gebruiken in de fase van planning (Wat wil ik doen?) als in de fase van evaluatie (Wat heb ik gedaan?).

Maar let op: niet de hoeveelheid aan acties bepaalt je succes maar wel de kwaliteit ervan. Maak daarom zoveel mogelijk gebruik van onderbouwde methodieken van expertisecentra en laat je bij zelf ontwikkelde interventies steeds adviseren en ondersteunen door je Logo.

	LOKALE VEILIGHEID	BURGERZAKEN	OMGEVING	WELZIJN	CULTURELE MATERIES	ECONOMISCHE MATERIES
INFORMEREN EN SENSIBILISEREN						
AANBOD EN STRUCTURELE MAATREGELEN						
REGLEMENTERING EN AFSPRAKEN						
ZORG EN BEGELEIDING						

Concrete tips

- **Voor de opmaak van een actieplan stel je volgende vragen:** Wie kan welke acties en projecten ontwikkelen, uitvoeren en evalueren en welke inspanningen (mensen, materialen en middelen) zijn daarvoor nodig?
- **Bekijk ook het al bestaande aanbod.** Wat kan je na evaluatie schrappen, behouden of verbeteren?
- Vraag op bovenlokale overlegtafels naar **goede praktijkvoorbeelden** van je collega's en ga grasduinen in de verschillende interventiedatabanken die je op het internet vindt. Stel je wel steeds de vraag of deze interventie ook past in jouw gemeente.
- **Lees het meerjarenplan van je gemeente en OCMW** grondig en zoek aanknopingspunten voor gezondheid. Aan welke doelstellingen en acties kan jij een bijdrage leveren? Welke doelstellingen en acties zijn ook batig voor jouw dienst? Als de sportdienst bijvoorbeeld een scholenveldloop organiseert, kan jij ervoor zorgen dat er een aanbod van kraantjeswater is. Als de jeugddienst een speelpleinwerking organiseert, kan jij ervoor zorgen dat er dagelijks fruit beschikbaar is.
- **Faciliteer en stimuleer ook externe partners** om gezonde acties en interventies op te zetten. Voorzie bijvoorbeeld in logistieke en/of financiële ondersteuning. Bewaak als gemeente en/of OCMW evenwel de samenhang tussen de verschillende acties en interventies. De stuurgroep Gezonde Gemeente of de adviesraad voor welzijn en gezondheid kunnen plaatsen zijn waar deze afstemming gebeurt.
- **Zijn je voorstellen van acties, projecten en interventies toegankelijk voor kwetsbare groepen?** Om dit te garanderen is het nauw betrekken van die doelgroepen zeer belangrijk. Ook het in kaart brengen van en anticiperen op mogelijke drempels (financiële, psychologische, fysieke ...) zijn hierbij belangrijk.

Concrete tips

- Eenmaal je acties, projecten en interventies afgeklopt zijn, **informeer** je hierover de **inwoners** van je gemeente maar ook alle collega's en partners. Gebruik bij alle communicatie het logo van Gezonde Gemeente.
  Dat verhoogt de herkenbaarheid en brengt uniformiteit in de communicatie. Het helpt inwoners om een zicht te krijgen op de inspanningen van de gemeente en het OCMW.
- **Bespreek met de communicatieambtenaar** de mogelijkheid om in de aanloop naar en bij afloop van een actie, project of interventie een persbericht uit te sturen of een persconferentie te organiseren.
- Denk ook al na op welke wijze je je **actie** gaat **evalueren**. Volg daarom bijvoorbeeld een vorming over evalueren bij VIGeZ en vraag ondersteuning aan je Logo.
- **Zorg voor evaluatiegegevens en beeldmateriaal** om de resultaten bekend te maken aan zowel de inwoners als het bestuur. Publiceer dit bijvoorbeeld in het lokale infoblad en op de website.
- **Gebruik de 'Gezonde Gemeente' vlaggen** bij alle gezonde activiteiten en/of stel ze op, op een zichtbare plaats in het gemeentehuis, de sporthal, het sociaal huis, de bibliotheek, het IBO ....

3 TIPS VAN COLLEGA'S UIT JOUW REGIO!

- **Houd steeds je doelgroep voor ogen wanneer je iets organiseert, denk niet alleen aan jouw doelen!**
- **Sluit aan bij bestaande initiatieven van de gemeente en lokale verenigingen en vraag naar hun noden;**
- **Zorg dat gezondheidsacties alrijd gedragen worden door personeel en bestuur. Communicatie is daarbij belangrijk! Zo creëer je draagvlak en een positief imago.**

Hoe kan Logo Zenneland je hierbij helpen?

- Logo Zenneland werkt mee aan de **realisatie van het Vlaamse preventieve gezondheidsbeleid en de Vlaamse gezondheidsdoelstellingen.** De inhoud en acties waar we mee werken zijn **wetenschappelijk onderbouwd** en worden in heel Vlaanderen verspreid.
- Logo Zenneland werkte op basis van deze info ook **regiospecifieke projecten** uit waar elke gemeente, school of bedrijf uit onze regio kan aan deelnemen.
- Logo Zenneland inspireert je met een **gratis aanbod van Vlaamse, regionale en lokale acties, wetenschappelijk onderbouwde methodieken, op maat gemaakte projecten, initiatieven,** … gebundeld volgens doelgroep en thema.
- Initiatieven **worden aangepast naar de noden en behoeften** van de doelgroep, tijdstip, plaats, …
- Logo Zenneland helpt je in kaart brengen waar extra moet worden op ingezet.
- Met de kalender van Logo Zenneland kan je aansluiten bij Vlaamse initiatieven.

logo ZL GEZONDHEIDTROEF

gezonde gemeente

Bronnen, literatuur en links

- Praktijkendatabank VVSG: http://www.vvsg.be/np/lists/np/allitems.aspx
- RIVM (2016) Interventiedatabank Loket Gezond Leven: https://www.loketgezondleven.nl/leefstijlinterventies/interventiedatabase-gezond-en-actief-leven
- Saerens I. (2007) Manifestaties en evenementen. Politeia, losbladig werk.
- Van Cauwenberge E. (2010) Roadbook Eventmanagement. Die Keure, 466 blz.
- VIGeZ (2016) Gezondheidsmatrix: strategieën & beleidsdomeinen. 11 blz.: http://www.gezondegemeente.be/beleid-maken/een-gezond-gemeentebeleid-maken/van-een-apart-lokaal-gezondheidsbeleid-naar-een-gezond-lokaal-beleid/kwalitatieve-gezondheidspromotie-de-gezondheidsmatrix
- VIGeZ (2016) Interventiedatabank Gezonde Gemeente: http://www.gezondegemeente.be/acties/
- Westermann B.W. et al (2005) Handboek evenementen maken. Atelier Rijksbouwmeester, 278 blz.
- WHO (2015) Health in All Policies - training manual. WHO, 250 blz.: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/151788/1/9789241507981_eng.pdf?ua=1

Neem contact op met Logo Zenneland

Kerkpleinweg 4 - 1742 Ternat

email: info@logozenneland.be

website: www.logozenneland.be

facebook: www.facebook.be/logozenneland

Telefoon: 02 582 75 91

Colofon

Auteurs: Jasmin Delarbre, Werner De Wael (red.), Emilie De Witte, Barbara Specht, Kim Van der Auwera, Ellen Van der Bauwede, Ruth Vandeweert, Laure Vermeulen en Dimitri Vrancken.

Layout: Circuze

V.U.: VIGeZ vzw, Linda De Boeck, Gustave Schildknechtstraat 9, 1020 Laken

Het Vlaams Instituut voor Gezondheidspromotie en Ziektepreventie vzw (VIGeZ)

Tel: 02 422 49 40

E-mail: werner.dewael@vigez.be
lien.vanoyen@vigez.be of ellen.daly@vigez.be

Web: **www.gezondegemeente.be**

Twitter: @GezondeGemeente

'Gezonde Gemeente' is een initiatief van

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

In samenwerking met

VAD Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen vzw

vvsg

logo VL Gezondheid Troef

Vlaanderen is zorg